

N:o 160.

Af herr **J. E. Centerwall**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rikets flagga.*

I det statsrådsprotokoll, som är bifogadt kungl. propositionen af den 5 april 1906 med förslag till lag om rikets flagga, yttrar departementschefen bland annat: — — — »den tretungade flaggan — — — bör — — — ej längre föras exempelvis å riksdagshuset.» Någon annan motivering för denna departementschefens åsikt förefinnes ej, än att den ifrågasatta förändringen är en konsekvens af den satsen, att den tretungade flaggan bör återföras till sin natur af krigsflagga.

Hvarken i statsrådsprotokollet eller i de hörda myndigheternas yttranden synas mig några strängt bindande skäl vara anförda för behofvet af en äfven till de yttre konturerna särskild »krigsflagga». Mig förefaller det, som om det teoretiskt vore allra riktigast att bibehålla den vackra tretungade flaggan endast som symbol för de båda statsmakterna, Konung och Riksdag.

Men då den tretungade flaggan i förra tider länge med heder brukats som krigsflagga, lärer den väl ej böra borttagas såsom sådan; dock bör den användas äfven af de båda statsmakterna, af hvilka den ena har ledningen af kriget, den andra beviljar medel till förande af ett berättigadt krig.

Detta bör så mycket hellre äga rum, som i hela vårt folks föreställningssätt den sällsyntare tretungade flaggan länge framstått som något mera förnämligt än den vanligare tvärskurna flaggan, och det ej torde låta sig göra att i en beräknelig framtid åstadkomma en förändring i detta föreställningssätt.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 64 Häft. (N:o 160.)

Måhända kan det synas öfverflödigt att i lag bestämma om Riksdagens rätt i detta hänseende. Riksdagen lär väl genom ett enkelt beslut kunna förordna hvilket slag af flagga, som skall blåsa från den byggnad, där den är samlad, utan att någon kan ingripa i detta beslut. Men dels föreskrifver regeringsformen § 79, att Riksdagen skall gifva sitt samtycke till förändring af rikets flagga, dels kunna, såsom erfarenheten lärt, dylika saker leda till förvecklingar; hvadan beslut torde redan nu böra fattas.

Det torde ligga i naturen af ett verkligt konstitutionellt monarkiskt statsskick, att Konung och folkrepresentation böra i tillämpliga fall föra liknande sinnebilder för sin värdighet. Där så ännu icke skett, torde detta hafva berott hufvudsakligen därpå, att någon yttre anledning ej förorsakat ändring i traditionella och stundom föråldrade förhållanden.

Visserligen är det sant, att sinnebilderna icke *är* saken, men lika sant är det ock, att sinnebilderna *kan* under vissa tider och vissa förhållanden blifva af genomgripande betydelse. En påminnelse därom har gifvits oss ej minst af vissa bland de historiska tilldragelser, som ytterst föranledt nu föreliggande förslag till lag om Sveriges flagga.

Det vill ock synas, att departementschefen ej hade bort alltför mycket betona konsekvensen för Riksdagen af att den tretungade flaggan blott vore att anse som krigsflagga, då i lagförslaget dess begagnande utsträcker — med Konungens tillstånd — äfven till medlemmar, således äfven till kvinnliga medlemmar, af det kungliga huset. Mot denna utsträckning torde redan af ridderlighetshänsyn intet böra invändas. Men då lär ej heller någon invändning med fog kunna göras mot att den tretungade flaggan, som kommit att anses förnämligare än den vanliga, äfven tillerkännes den andra statsmakten, folkets representation (regeringsformen § 49), Riksdagen.

Jag får alltså hemställa,

att Riksdagen måtte antaga ett förslag till lag om rikets flagga, som, i öfrigt lika med det i kungl. propositionen af den 5 april 1906 innehållna, har följande förändrade lydelse i

5 §.

Hans Maj:t Konungen, Riksdagen och med Konungens tillstånd medlem af konungahuset må föra tretungad flagga, med eller utan rikets vapen å hvitt fält i

korsets midt, så ock använda sådant tecken i den tvärskurna flaggan.

Enligt bestämmelser, som Konungen i kommandoväg meddelar, må i tretungad flagga, för utmärkande af befäl, föras visst tecken, anbragt i det öfre inre fältet.

I öfrigt får ej flagga föras med märken, emblem eller bokstäfver.

Stockholm den 11 april 1906.

Julius Centerwall.
